

JE BENT EEN BEETJE TEVEEL

De Vloer Op Jr. in de klas

Leeftijd: 9-12 jaar, 13-15 jaar

Niveau: bovenbouw basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs

Tijd: 45+ minuten

Benodigheden: beamer/digibord (internet), A4, pennen/potloden, voorwerpen voor improvisatie

Je bent een beetje teveel - Privacy? Omgaan met na-apers online & offline

Mirre is door Anna uit de zee gered. Mirre is haar dankbaar, maar Anna zoekt sindsdien voortdurend contact met haar en weet alles van haar. Anna is een eenzame vrouw zonder vrienden en zou het liefste zoals Mirre zijn.

Vakgebied

Maatschappijleer / Filosofie

Kernbegrippen

Jaloezie - eigen weg zoeken - online vs. offline - privacy - grenzen aangeven

Kerdoelen

Aan het einde van deze les kunnen de leerlingen een duidelijke mening vormen over de grenzen die ze hebben wat betreft privacy, na-apers en het vormen van je identiteit. Daarnaast kunnen ze filosoferen over hun eigen online en offline identiteit en wat vriendschap betekent. Ze zijn in staat om tips te geven aan een leeftijdsgenoot die onzeker is over zijn/haar identiteit.

Verdieping

Deze video over identiteit en opvoeding is onderdeel van de serie 'De Vloer Op Jr. in de klas'. Op de website van Schooltv.nl staan nog meer video's over identiteit en opvoeding, integratie & discriminatie, en identiteit & seksualiteit.

Opbouw les

Deze les start met het bekijken van de scène 'Je bent een beetje teveel' [5 minuten]. Vervolgens beantwoorden de leerlingen, naar aanleiding van de scène, individueel de verdiepingsvragen. De antwoorden kunnen ze op het werkblad uitschrijven (zie bijlage). Deze vragen kunnen klassikaal of in groepjes daarna behandeld worden. Naderhand kan er een creatieve opdracht naar keuze worden uitgevoerd (afhankelijk van de tijd die over is).

VERDIEPINGSVRAGEN (10 min; 15 min bespreking – zie creatieve opdr)

- 1) Als iemand je leven heeft gered, ben je hem/haar dan wat schuldig? Waarom wel, waarom niet?
- 2) Wat vind je van het gedrag van de na-aper?
- 3) Waarom denk je dat de na-aper zich op deze manier gedraagt?

- 4) Zijn Mirre en haar na-aper echte vrienden? Waarom wel, waarom niet?
- 5) Wat is vriendschap eigenlijk?
- 6) Wanneer weet je of iemand een echte vriend is?
- 7) Kan je vriendschap kopen? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

- 8) Hoe zou jij reageren als je Mirre was?
- 9) Heb je ook wel eens het gevoel dat iemand je nadoet? Hoe voel je je daarbij?
- 10) Heb je wel eens iemand nagedaan? Waarom?

- 11) Hoe denk je dat de na-aper zoveel wist van Mirre?
- 12) Online kan je je makkelijk als iemand anders voordoen. Hoe komt dat?
- 13) Heb je je online wel eens voorgedaan als iemand anders? Waarom?
- 14) Als iemand jou zou willen na-apen wat zou hij/zij dan jou te weten kunnen komen via internet?

CREATIEVE OPDRACHTEN (35+ min)

Klassengesprek (20 min)

Bespreek het thema online vs. offline identiteit & privacy in de klas. Doe dit aan de hand van bijv. vraag 8 tot 14 en laat de discussie die ontstaat gaan. Wees een begeleider en geen leider. Begin het gesprek met een vraag die het dagelijkse leven van de leerlingen verbindt met de scène die leerlingen zojuist bekeken hebben; *heb je dit ook wel eens meegemaakt?*. Ook hier is het erg belangrijk duidelijk te maken dat het niet uitmaakt wat je zegt. Er zijn geen foute antwoorden en verkeerde vragen. De leerlingen moeten zich op hun gemak voelen binnen de discussie.

Voorbeeldvragen:

- Wat is privacy?
- Ben je jezelf online? Leg uit.
- Is het belangrijk om altijd jezelf te zijn?
- Is het goed om verschillende rollen van jezelf te hebben?
- Hoe zou je willen dat anderen je zien?

- Zoek je weleens mensen op, op bijv. Instagram, die je leuk vindt? Waarom?
- Denk je dat anderen dat ook bij jou doen? Wat vind je daarvan?
- Wat denk je dat de risico's kunnen zijn van de informatie die jij online plaatst?
- Welke informatie zou je niet online willen hebben staan? Waarom?
- Hoe zou jij je voelen als iemand jouw online identiteit afpikt/na-aapt? Waarom?
- Hoe zou jij je voelen als iemand jouw offline identiteit afpikt/na-aapt? Waarom?

Duo's (10 min)

Verdeel de groep in tweetallen, de A's en de B's. Eerst krijgen de A's de vraag om over een concrete persoonlijke situatie te vertellen, waarin ze vertellen wanneer ze iemand hebben nagedaan (online en/of offline) en waarom. Na 5 minuten zijn de B's aan de beurt. De leerlingen mogen de verteller vragen stellen om het beter te begrijpen. Geef eventueel van tevoren een paar minuten bedenktijd.

Presentatie (5 min per presentatie)

Laat de leerlingen het verhaal van hun duo-maatje in de ik-vorm aan de klas vertellen. Als ze hun verhaal gedaan hebben kan de leerling, wiens verhaal verteld werd, reageren, aanvullen of corrigeren.

Alternatieve opdracht

Als een verhaal geschikt is (situatie tussen twee personen) geef de leerlingen dan de opdracht de situatie in een scène uit te spelen. Centrale vraag na elk leerling: Heeft het geholpen dat hij/zij iemand anders heeft nagedaan?

Tips bij het improviseren

Een violist kan niks zonder zijn viool. Bij improviseren is jouw instrument je lijf en je ogen en oren voeden je denken en je emoties. Dus:

- Luister écht naar je tegenspeler. (Hij is belangrijker dan jijzelf, van hem krijg jij je inspiratie. Als je goed luistert, ontstaat er vanzelf een reactie, net als bij een gewoon gesprek. Daar bedenk je ook niet van tevoren wat je gaat zeggen.)
- Zeg nooit nee. Accepteer het aanbod van je tegenspeler. (Als hij zegt dat hij Piet heet, zeg dan geen Jan tegen hem.)
- Improviseren is geen wedstrijd. (Het gaat niet om winnen of verliezen. Je tegenspeler is GEEN tegenstander, maar een medespeler. Bij een gelukke scène bereiken jullie samen de "eindstreep")
- Durf en daag elkaar uit. Lok je tegenspeler uit zijn/haar tent. (Het is een spel, hoe gevaarlijker, des te spannender, dus doe en zeg wat je normaal nooit zou durven.)
- Niet denken, maar doen. Niet 'praten over', maar handelen.
- DUS: sta open voor de ander, kijk goed, luister écht naar elkaar en speel samen.

Extra

Koppeling met Schooltv

[Internet en privacy: privacy is een recht](#)

Heb je eigenlijk wel privacy? Foto's en persoonlijke gegevens op Facebook en Twitter kunnen bekeken worden door vrienden en bedrijven. Zij kunnen zien welke sites je bezoekt. Een kunstenaar kwam achter webcamfoto's en tweets van drie meisjes en maakte daar een tentoonstelling van.

[Privacy op sociale netwerken: De regie in eigen handen houden](#)

We zetten van alles op sociale netwerken. Dat vinden veel mensen heel normaal. De Duitse filosoof Schopenhauer zou er een uitgesproken mening over hebben. Wie heeft er eigenlijk belang bij die informatie die jij online zet? Zodra je niet meer weet wat er met je gegevens gebeurt, is er geen sprake meer van privacy.

Koppeling met Human

[Tussenuur: "Wie ben jij volgens Google?"](#)

Bij 3FM Tussenuur (powered by HUMAN) worden zeven middelbare scholieren bevraagd over alles wat ze op school niet leren, maar wel willen weten. "Wie ben je volgens Google" was de vraag. Met een laptop voor hun neus en typen ze hun eigen naam bij Google. Aan de hand van die resultaten ontstonden heel verschillende gesprekken. Zo vond iemand zijn andere identiteit, zag een ander zichzelf praten over zelfmoord, weer een ander ontdekte een fake-pagina van zichzelf en iemand zag dat ze flink werd gehaat online.

[Dus Ik Ben Online](#)

Waarom maken we ons leven online leuker dan het in werkelijkheid is? Is dat om cool te lijken? In deze aflevering gaat het over de verschillen tussen je leven online en offline. Waarom maken we ons leven online leuker dan het in werkelijkheid is? Is dat om cool te lijken? Joska: "Ik weet niet waarom ik het doe, maar ik denk dat het een beetje bij social media hoort." Waarom kun je op Facebook eigenlijk alleen kiezen uit 'vind ik leuk' en niet uit: 'vind ik moeilijk', of 'vind ik niet leuk'? Ben je online nog wel jezelf?

JE BENT EEN BEETJE TEVEEL

De Vloer Op Jr. in de klas

Werkblad

Verdiepingsvragen

- 1) Als iemand je leven heeft gered, ben je hem/haar dan wat schuldig? Waarom wel, waarom niet?
- 2) Wat vind je van het gedrag van de na-aper?
- 3) Waarom denk je dat de na-aper zich op deze manier gedraagt?
- 4) Zijn Mirre en haar na-aper echte vrienden? Waarom wel, waarom niet?
- 5) Wat is vriendschap eigenlijk?
- 6) Wanneer weet je of iemand een echte vriend is?
- 7) Kan je vriendschap kopen? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

8) Hoe zou jij reageren als je Mirre was?

9) Heb je ook wel eens het gevoel dat iemand je nadoet? Hoe voel je je daarbij?

10) Heb je wel eens iemand nagedaan? Waarom?

11) Hoe denk je dat de na-aper zoveel wist van Mirre?

12) Ben je jezelf online? Waarom?

13) Online kan je je makkelijk als iemand anders voordoen. Hoe komt dat?

14) Heb je je online wel eens voorgedaan als iemand anders? Waarom?

15) Als iemand jou zou willen na-apen wat zou hij/zij dan jou te weten kunnen komen via internet?

